

URZĄD PATENTOWY

E 05/b 63/00 2

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 22354.

Kl. 68 a, 89.

Izydor Czydner
(Warszawa, Polska).

Zamek wpuszczany w drzwi.

Zgłoszono 19 kwietnia 1934 r.

Udzielono 9 listopada 1935 r.

Wynalazek stanowi zamek do drzwi, w którym wszystkie ruchome części, jak zapadka, orzech do klamki oraz zatrzymy rygla znajdują się pod działaniem tylko jednej rozciąganej sprężyny śrubowej, której działanie jest tak rozłożone, że największa siła wywierana jest na orzech klamki, podczas gdy na zapadkę i zatrzymy działa znacznie słabsza siła, dzięki czemu osiąga się dokładne i długotrwałe funkcjonowanie zamka przy znacznem obniżeniu kosztów jego produkcji.

Zamek uwidoczniiony jest na załączonym rysunku, a mianowicie: fig. 1 przedstawia widok boczny odsłoniętego zamka, fig. 2 — przekrój podłużny po linii *a — b* na fig. 1, fig. 3 — przekrój podłużny po linii *c — d* na fig. 1, fig. 4 — boczny wi-

dok odmiany wykonania zamka, posiadającego kilka zatrzymów, fig. 5 — przekrój podłużny po linii *e — f* na fig. 4, a fig. 6 — przekrój poprzeczny po linii *g — h* na fig. 4.

Zamek składa się ze skrzynki 1, w której ślizga się zapadka 2; posuw zapadki ograniczony jest podłużnym otworem 3 i prowadniczym sworzniem. Do przesuwania zapadki 2 zapomocą klamki służy zaopatrzony w czworokątny otwór orzech 5, którego ramię 6 przy naciśnięciu na klamkę przesuwą listewkę 7, stanowiącą wygięty pod prostym kątem koniec zapadki; w położeniu wyjściowem ramię 6 opiera się o sworzeń 4. Ramię 6 posiada otwór 8, w którym osadzony jest koniec rozciąganej sprężyny śrubowej 9. Drugi koniec spręży-

ny zawieszony jest w uszku 10 zatrzymu 11, którego nosek 12 zapada w karby 13 rygła 14 i zapobiega przesuwaniu tego ostatniego bez klucza. Przesuwanie rygła jest uskuteczniane w zwykły sposób kluczem, którego bródka 15 działa na krawędź zatrzymu 11 i podnosi go, wyprowadzając nosek 12 z karbów 13 rygła, jak to przedstawiono linią przerywaną na fig. 1. Zatrzym 11 związany jest wahadłowo zapomocą sworznia 16 z końcem 17 dwuramiennej dźwigni 18. Dźwignia 18 obraca się na czopie 19, umocowanym nieruchomo w ścianie skrzynki 1. Wskutek odciągającego działania sprężyny 9 na uszko 10 zatrzym 11 opiera się noskiem 12 o karb 13 rygła 14 i podnosi ramię dźwigni 18 tak, że drugie dłuższe ramię 20 napiera na tył główki zapadki 2 i wypycha ją, utrzymując ją w położeniu wysuniętym. Sprężyna 9 w zamku spełnia zatem 3 zadania, a mianowicie: odciąga orzech 5 klamki, odciąga zatrzym 11, który zapomocą noska 12 u nieruchomienia rygiel 14, i wreszcie za pośrednictwem zatrzymu powoduje nachylenie się dźwigni 18, której ramię 20 utrzymuje w położeniu wysuniętym zapadkę 2. Przy otwieraniu drzwi zapomocą klamki sprężyna 9 jest rozciągana z obydwóch końców, gdyż orzech 5 przy obracaniu się naciąga i nawija naokoło siebie jeden koniec sprężyny, zapadka 2 zaś działa w kierunku odwrotnym na ramię 20 dźwigni 18, której drugie ramię 17 odciąga zatrzym 11, a ten ciągnie za zawieszony na uszku 10 drugi koniec sprężyny, co razem wywołuje silne odciąganie klamki.

Natomiast na zapadkę i zatrzym działa tylko jeden koniec sprężyny 9, a dzięki przenośnemu działaniu dźwigni 18 zatrzym 11 i zapadka 2 mogą otrzymać zgóry określoną siłę odciągającą, co jest warunkiem niezbędnym do prawidłowego i długotrwałego funkcjonowania zamka.

Na fig. 4, 5 i 6 uwidoczniony jest zamek o konstrukcji o tyle zmienionej, że zamiast jednego zatrzymu zastosowane są trzy lub więcej zatrzymów 11a, 11b, 11c w celu lepszego zabezpieczenia zamka. Zatrzymy zaopatrzone są w zwykłe wycięcia 21, o które zatrzymuje się umocowany w rygł 14 trzpień 22 (fig. 6). Zatrzymy 11a, 11b, 11c odciągane są jedną sprężyną lub kilkoma sprężynami 9a, 9b, 9c i posiadają na górnych krawędziach rowki lub karby 23, w które zapada wygięty pod prostym kątem koniec 24 ramienia 17 dźwigni 18. Działanie zamka jest identyczne z działaniem zamka według fig. 1 — 3.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zamek wpuszczany w drzwi, znamienny tem, że posiada tylko jedną rozciąganą sprężynę śrubową (9), pod której działaniem znajdują się wszystkie ruchome części zamka, a mianowicie: zapadka (2), orzech (5) oraz zatrzym (11).

2. Zamek według zastrz. 1, znamienny tem, że sprężyna (9) jest zawieszona jednym końcem w otworze (8) ramienia (6) orzecha (5), a drugim — w uszku (10) zatrzymu (11), wskutek czego powoduje odciąganie orzecha (5) zatrzymu (11) i ruchomo z tym ostatnim związanej dźwigni (18), której ramię (20) wypycha i utrzymuje zapadkę (2) w położeniu wysuniętym.

3. Zamek według zastrz. 1 i 2, znamienny tem, że sprężyna (9) opiera się o obwód orzecha (5).

4. Odmiana zamka według zastrz. 1 — 3, znamienna tem, że posiada kilka zatrzymów (11a, 11b, 11c...), odciąganych jedną sprężyną (9) lub kilkoma sprężynami (9a, 9b, 9c...).

Izydor Czydner.

